

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PL – Francois Villon: Závět'

Balada mravoučná

(překlad J. Loukotková)

At' odpustky smíš prodávat,
falešných kostek hráč buď smělý,
padělej mince, až tě kat
ponoří za trest v olej vřelý,
buď křivý svědek podezřelý,
vloupej se bližním do čtyř stěn –
kam přijde výdělek tvůj celý?
Do výčepů a holkám jen!

Tluč buben, básni, lez jak had,
spolči se chytře s vyvrheli,
i s herci můžeš blázna hrát,
až diváci by oněměli,
pěj po kostelích o neděli,
ber podíl z podlých zlodějen –
kam se ti prachy poztrácely?
Do výčepů a holkám jen!

Když ke zlu otočíš se vzad
a zoráš lán a koupíš včely,
hledíš si koníren a stád –
rukopis máš-li neumělý –
dost vyděláš i na jeteli.
Až prodáš konopí a len –
kam zmizí výtěžek tvůj skvělý?
Do výčepů a holkám jen!

Šaty, co druzí záviděli,
pláště a límce, vše dáš v plen,
i nové boty pod postelí,
do výčepů a holkám jen!

Balada mravoučná

(překlad O. Fischer)

At' falešně znáš v kostky hráti
či odpustky-li prodáváš,
znej lhát a křivě přísahati,
v šejdírů oleji se smaž,
padělej minci, špatně važ
či lupičem buď sakramentským –
kam děje se, co vyděláš?
Všechno jen do putyk a ženským!

Frašky a kouzla zdáš se znáti,
v kuželky hrej a mariáš,
hrej na cimbál, uč rýmovati,
na flétnu pískej, dardu maž,
snad vandrovati s kumštem znáš,
ať laickým či náboženským –
tak se jen přiznej, kam to dáš?
Všechno jen do putyk a ženským!

Těm svinstvům chceš se vyhýbati?
Tak půdu vzdělávat se snaž
a koně uč se zapřahati,
ač studovat-li nehodláš.
Však ti to stačí, uhlídáš.
Ale kam dáváš groše – ven s tím!-,
co v konopí si naděláš?
Všechno jen do putyk a ženským!

Co parády a botek máš,
co šatů s švihem cizozemským,
jdi promazat, ať nastrkáš
všechno jen do putyk a ženským!

(Villon F.: Šibeničník, Československý spisovatel, Praha 1987, str. 124 – 125)

Interpretace ukázky:

1. Porovnejte oba překlady, vyberte si jeden z nich a vlastními slovy stručně charakterizujte jeho obsah.

2. Co doporučuje autor ve 3. strofě? Komu je doporučení určeno?

3. Najděte v textech narážky na církev.

4. Vysvětlete název básně a porovnejte jej s obsahem.

5. Zhodnoťte jazyk ukázek.

6. Jakou formou jsou básně napsány, stručně tuto formu charakterizujte.

F. Villon: Závěť

1. Určete literární druh díla.

2. Z jakého období pochází tato literární památka?

3. Koho popisuje autor v úvodních básních sbírky?

4. Komu autor věnoval báseň *Modlitba k Panně Marii*?

5. Na jaké biblické a mytologické postavy autor v básních naráží?

6. Jak se nazývá biografický román J. Loukotkové o životě F. Villona? Pro které další autory se stal Villonův život inspirací?

7. Jaké bylo autorovo pravé jméno?

8. Proč je Villon považován za prvního „prokletého“ básníka?

